

Thông thầu (Bid rigging) là gì? Thông thầu tiếng anh là gì? Xử lý hành vi thông thầu, gian lận trong đấu thầu?

Khái niệm và chế tài xử phạt đối với hành vi thông thầu, gian lận trong đấu thầu

Đấu thầu thực chất là quá trình lựa chọn nhà cung cấp tốt nhất, hướng đến nguyên tắc cạnh tranh, công bằng, minh bạch, hiệu quả. Để đảm bảo cho hoạt động này được diễn ra thuận lợi, pháp luật về đấu thầu đã có những quy định về các hành vi bị nghiêm cấm trong đấu thầu trong đó có hành vi thông thầu và gian lận thầu. Đồng thời, xác lập các quy định về Xử lý vi phạm trong đấu thầu nhằm răn đe các hành vi tiêu cực có thể xảy ra, tạo hành lang pháp lý để xử lý các hành vi vi phạm pháp luật. Bài viết dưới đây sẽ phân tích những hành vi thông thầu là gì cũng như chế tài xử lý những hành vi thông thầu, gian lận trong đấu thầu.

Căn cứ pháp lý:

- Bộ luật Hình sự năm 2015 sửa đổi bổ sung năm 2017;
- Luật đấu thầu năm 2013;
- Nghị định 63/2014/NĐ-CP hướng dẫn Luật đấu thầu

1. Thông thầu là gì?

Thông thầu hay còn gọi là gian lận thầu, là hành vi bất hợp pháp mà trong đó, các bên tham gia đấu thầu thông đồng, dàn xếp với nhau để một bên được thắng thầu, làm mất đi tính minh bạch của đấu thầu. Những bên tham gia thông thầu sẽ được cam kết lợi ích về kinh tế, xã hội khi thực hiện thỏa thuận. Hành vi thông thầu bị pháp luật nghiêm cấm và có biện pháp xử lý nặng. Việc thông thầu thường hay được các bên dàn xếp với nhau qua giá thầu. Vì vậy, thông thầu không những kìm hãm cạnh tranh thị trường tự do, mà còn làm thiệt hại về vốn đầu tư, thuế. Thông thầu có thể coi như một hình thức thao túng thị trường. Về mặt cạnh tranh, thông thầu còn khiến các nhà thầu khác dù có điều kiện kỹ thuật tốt hơn đáp ứng được gói thầu nhưng không được đối xử công bằng hoặc bị loại vì hành vi chèn ép, không có cơ hội tham gia đấu thầu.

2. Thông thầu tiếng anh là gì?

Thông thầu tiếng anh là: **“Bid rigging”**.

3. Xử lý hành vi thông thầu, gian lận trong đấu thầu?

Khoản 3 Điều 89 Luật đấu thầu năm 2013 quy định những hành vi thông thầu bao gồm:

- Thỏa thuận về việc rút khỏi việc dự thầu hoặc rút đơn dự thầu được nộp trước đó để một hoặc các bên tham gia thỏa thuận thắng thầu;
 - Thỏa thuận để một hoặc nhiều bên chuẩn bị hồ sơ dự thầu cho các bên tham dự thầu để một bên thắng thầu;
 - Thỏa thuận về việc từ chối cung cấp hàng hóa, không ký hợp đồng thầu phụ hoặc các hình thức gây khó khăn khác cho các bên không tham gia thỏa thuận.
- Ngoài ra, nếu hành vi thông thầu còn bao gồm những hành vi gian lận thầu như sau:
- Trình bày sai một cách cố ý hoặc làm sai lệch thông tin, hồ sơ, tài liệu của một bên trong đấu thầu nhằm thu được lợi ích tài chính hoặc lợi ích khác hoặc nhằm trốn tránh bất kỳ một nghĩa vụ nào;
 - Cá nhân trực tiếp đánh giá hồ sơ quan tâm, hồ sơ dự sơ tuyển, hồ sơ dự thầu, hồ sơ đề xuất, thẩm định kết quả lựa chọn danh sách ngắn, kết quả lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư cố ý báo cáo sai hoặc cung cấp thông tin không trung thực làm sai lệch kết quả lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư;
 - Nhà thầu, nhà đầu tư cố ý cung cấp các thông tin không trung thực trong hồ sơ quan tâm, hồ sơ dự sơ tuyển, hồ sơ dự thầu, hồ sơ đề xuất làm sai lệch kết quả lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư.

Tổ chức, cá nhân vi phạm pháp luật về đấu thầu và quy định khác của pháp luật có liên quan

thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật, xử phạt vi phạm hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự; trường hợp hành vi vi phạm pháp luật về đấu thầu gây thiệt hại đến lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân thì phải bồi thường thiệt hại theo quy định của pháp luật.

Theo quy định của Luật đấu thầu 2013, đối với cá nhân, tổ chức có vi phạm về đấu thầu sẽ bị áp dụng các hình thức xử lý vi phạm như sau:

Thứ nhất: Cảnh cáo, phạt tiền được áp dụng đối với tổ chức, cá nhân vi phạm pháp luật về đấu thầu theo quy định của pháp luật về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kế hoạch và đầu tư.

Thứ hai: Cấm tham gia hoạt động đấu thầu được áp dụng đối với tổ chức, cá nhân vi phạm quy định tại Điều 89 của Luật Đấu thầu 2013 và Khoản 8 Điều 12 của Nghị định 63/2014/NĐ – CP.

Thứ ba: Truy cứu trách nhiệm hình sự đối với cá nhân vi phạm pháp luật về đấu thầu mà cấu thành tội phạm theo quy định pháp luật về hình sự.

Ngoài ra đối với cán bộ, công chức có hành vi vi phạm pháp luật về đấu thầu còn bị xử lý theo quy định của pháp luật về cán bộ, công chức.

a) Cảnh cáo, phạt tiền

Các hành vi bị xử lý bao gồm: Vi phạm các quy định về kế hoạch lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư; Vi phạm các quy định về hồ sơ mời quan tâm, hồ sơ mời sơ tuyển, hồ sơ mời thầu, hồ sơ yêu cầu; Vi phạm các quy định về tổ chức lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư và đánh giá hồ sơ quan tâm, hồ sơ dự tuyển, hồ sơ dự thầu, hồ sơ đề xuất; Vi phạm quy định về thương thảo hợp đồng đối với lựa chọn nhà thầu và đàm phán sơ bộ hợp đồng đối với lựa chọn nhà đầu tư; Vi phạm quy định về đăng tải thông tin trong đấu thầu

Mức phạt tiền: Mức phạt phụ thuộc vào hành vi vi phạm có tính chất nặng hay nhẹ, thấp nhất là 500.000 đồng đối với hành vi đăng tải kế hoạch lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư muộn hơn so với quy định và cao nhất là 40 triệu đồng với hành vi Đánh giá hồ sơ dự thầu, hồ sơ đề xuất của nhà thầu, nhà đầu tư không đúng tiêu chuẩn đánh giá được phê duyệt trong hồ sơ mời thầu, hồ sơ yêu cầu dẫn đến thay đổi kết quả lựa chọn nhà thầu, nhà đầu tư.

b) Cấm tham gia hoạt động đấu thầu

Cá nhân, tổ chức thực hiện hành vi bị cấm về thông thầu theo quy định của luật đấu thầu và vi phạm quy định về sử dụng lao động sẽ bị cấm tham gia vào hoạt động đấu thầu và đưa vào danh sách các nhà thầu vi phạm trên hệ thống mạng đấu thầu quốc gia. Cụ thể:

– Cấm tham gia hoạt động đấu thầu từ 03 năm đến 05 năm đối với một trong các hành vi đưa, nhận hối lộ; lợi dụng chức vụ quyền hạn để can thiệp bất hợp pháp vào hoạt động đấu thầu; thông thầu; gian lận; cản trở.

– Cấm tham gia hoạt động đấu thầu từ 01 năm đến 03 năm đối với một trong các hành vi chuyển nhượng thầu; tổ chức lựa chọn nhà thầu khi nguồn vốn cho gói thầu chưa được xác định dẫn tới tình trạng nợ đọng vốn của nhà thầu.

– Cấm tham gia hoạt động đấu thầu từ 06 tháng đến 01 năm đối với một trong các hành vi không đảm bảo công bằng; tiết lộ, tiếp nhận những tài liệu, thông tin về nhà thầu, nhà đầu tư trái quy định của pháp luật.

– Cấm tham gia hoạt động đấu thầu từ 01 năm đến 05 năm đối với hành vi vi phạm việc sử dụng lao động quy định tại Khoản 8 Điều 12 của Nghị định 63/2014/NĐ-CP.

c) Truy cứu trách nhiệm hình sự

Hành vi thông thầu thuộc hành vi vi phạm trong lĩnh vực đấu thầu nếu đủ các yếu tố cấu thành tội phạm sẽ bị xử lý hình sự về “Tội vi phạm quy định về đấu thầu gây hậu quả nghiêm trọng. Liên quan đến tội vi phạm quy định về đấu thầu gây hậu quả nghiêm trọng, Điều 222 của Bộ luật Hình sự đã quy định rõ các mức độ xử lý vi phạm như:

- + Bị phạt cải tạo không giam giữ đến 3 năm hoặc phạt tù từ 1 năm đến 5 năm (Khoản 1); bị phạt tù từ 3 năm đến 12 năm (Khoản 2);
- + Bị phạt tù từ 10 năm đến 20 năm (Khoản 3);
- + Người phạm tội còn có thể bị cấm đảm nhiệm chức vụ hoặc làm công việc nhất định từ 1 năm đến 5 năm hoặc tịch thu một phần hoặc toàn bộ tài sản (Khoản 4).

d) Hủy, đình chỉ, không công nhận kết quả lựa chọn nhà thầu

Biện pháp đình chỉ được áp dụng để khắc phục ngay vi phạm đã xảy ra và được thực hiện đến trước khi phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu. Biện pháp không công nhận kết quả lựa chọn nhà thầu được thực hiện từ ngày phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu đến trước khi ký kết hợp đồng; trong trường hợp cần thiết có thể áp dụng sau khi ký kết hợp đồng xử lý vi phạm trong lĩnh vực đấu thầu theo các quy định hiện hành của pháp luật Việt Nam và thực tiễn áp dụng.

Theo quy định tại Điều 123 Nghị định 63/2014/NĐ-CP:

- Hủy thầu là biện pháp của người có thẩm quyền, chủ đầu tư và bên mời thầu để xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về đấu thầu và các quy định khác của pháp luật liên quan của tổ chức, cá nhân khác tham gia hoạt động đấu thầu bằng cách ban hành quyết định hủy thầu.
- Đình chỉ cuộc thầu, không công nhận kết quả lựa chọn nhà thầu được áp dụng khi có bằng chứng cho thấy tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động đấu thầu có hành vi vi phạm pháp luật về đấu thầu hoặc các quy định khác của pháp luật có liên quan dẫn đến không bảo đảm mục tiêu của công tác đấu thầu là cạnh tranh, công bằng, minh bạch và hiệu quả kinh tế hoặc làm sai lệch kết quả lựa chọn nhà thầu.

e) Bồi thường thiệt hại trong lĩnh vực đấu thầu

Tổ chức, cá nhân có hành vi thông thầu thuộc vi phạm pháp luật về đấu thầu gây thiệt hại thì phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại theo quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại và các quy định khác của pháp luật liên quan. Thiệt hại ở đây phải là những thiệt hại thực tế, phát sinh từ hành vi vi phạm pháp luật đấu thầu. Mức bồi thường được xác định theo quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại trong Dân sự, trong Thương mại.

XEM THÊM CÁC THÔNG TIN MỚI NHẤT TẠI: <https://genshinimpactmobile.com>

Bài viết [Thông thầu là gì? Xử lý hành vi thông thầu, gian lận trong đấu thầu?](#) đã xuất hiện đầu tiên vào ngày [GENSHINIMPACTMOBILE.COM](https://genshinimpactmobile.com).

via GENSINIMPACTMOBILE.COM

<https://genshinimpactmobile.com/thong-thau-la-gi-xu-ly-hanh-vi-thong-thau-gian-lan-trong-dau-thau/>